

Απασχόληση Συνταξιούχων

*Του Γιώργου Δαλιάνη, με τη συνεργασία της Μαρίας Πουρνιά και της Νίκης Χατζοπούλου**

Ένα ζήτημα που έχει έλθει εκ νέου στο προσκήνιο είναι η απασχόληση των προσώπων που λαμβάνουν σύνταξη. Από τη μία η περικοπή των συντάξεων με απανωτά «κουρέματα» στα ποσά λόγω της συνεχούς και παρατεταμένης οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα και από την άλλη η εκτόξευση του πληθωρισμού κατά το τελευταίο εξάμηνο έχουν οδηγήσει μεγάλη μερίδα του πληθυσμού σε ανάγκη εξεύρεσης πρόσθετων εισοδημάτων.

Τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους είχαμε δημοσιεύσει ένα άρθρο για τις ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό («Μεγάλες ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό— πού η αλήθεια πού το ψέμα;»). Πράγματι, παρατηρούνται μεγάλα κενά σε υπαλληλικό προσωπικό και ιδίως σε επιχειρήσεις, όπως π.χ. καταστήματα, και στις θέσεις αυτές θα μπορούσαν δυνητικά να απασχοληθούν συνταξιούχοι.

Το παράδοξο που έχει δημιουργηθεί, όμως, και αυτό αποτελεί προφανώς ένα «κενό» που χρήζει επαναξιολόγησης, είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν συμφέρει να απασχοληθεί ένας συνταξιούχος. Ο λόγος είναι γιατί πολύ απλά, η περικοπή της σύνταξης σε συνδυασμό με τους χαμηλούς μισθούς, ειδικά για την μερική απασχόληση που συχνά επιλέγεται από τους συνταξιούχους, οδηγούν στο ίδιο σχεδόν οικονομικό αποτέλεσμα.

Πιο συγκεκριμένα, το ποσό της σύνταξης, που λαμβάνει ο συνταξιούχος που απασχολείται, καταβάλλεται μειωμένο κατά 30% για όλο το χρονικό διάστημα (μήνες) για το οποίο προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης (βλ. Φ.80000/οικ.14032/571/2020 Γνωστοποίηση διατάξεων άρθρου 27 του ν. 4670/2020 για την απασχόληση συνταξιούχων γήρατος και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή τους).

Παράλληλα, κατά το χρόνο απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται, ανάλογα με την αναληφθείσα απασχόληση, εργασία

ή ιδιότητα, οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38, 39 ή 40 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν. Ο απασχολούμενος συνταξιούχος υποχρεούται στην καταβολή εισφοράς ασθένειας, ενώ γίνεται και η σχετική παρακράτηση από την σύνταξή του. Οι καταβληθείσες εισφορές χρησιμοποιούνται για την προσαύξηση του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης και της επικουρικής σύνταξης των ανωτέρω συνταξιούχων.

Οι συνταξιούχοι υποχρεούνται πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να το δηλώσουν στους Ασφαλιστικούς τους Οργανισμούς. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος 12 μηνιαίων συντάξεων.

Παράδειγμα: Συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ λαμβάνει κύρια σύνταξη ύψους € 800,00 και επικουρική σύνταξη ύψους € 100,00, και αναλαμβάνει εργασία στον ιδιωτικό τομέα, είτε με πλήρη απασχόληση (25 ημέρες ασφάλισης), **είτε με μερική (ανεξαρτήτως τις ώρες ή ημέρες απασχόλησης)**. Ο εν λόγω συνταξιούχος θα λάβει μειωμένη κύρια και επικουρική σύνταξη κατά 30%, δηλαδή η μηνιαία κύρια σύνταξη θα ανέρχεται σε €560,00 [(€800,00 – (30% x €800,00)] και η μηνιαία επικουρική σύνταξη θα ανέρχεται σε €70,00 [€100,00 – (30% x €100,00)].

Αν απασχοληθεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης (4ωρη εργασία πενθήμερη) θα λάβει ως μισθό ποσό (μικτό) 376,46 ευρώ (322,67 ευρώ, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων), δηλαδή όσο περίπου περικόπτεται από τη σύνταξή του. Συνεπώς, αυτή η λογική αποτελεί σαφέστατα αντικίνητρο για την απασχόληση ενός συνταξιούχου.

Περαιτέρω, αν ο συνταξιούχος επιλέξει να ασκήσει κάποιο ελεύθεριο επάγγελμα, δεν εμπίπτει στην υποκατώτατη ασφαλιστική κλάση (για νέους επαγγελματίες), ακόμη και αν η προηγούμενη απασχόλησή του δεν ήταν η άσκηση οποιουδήποτε ελεύθεριου επαγγέλματος. Συγκεκριμένα, με βάση την υπ' αριθ. 3/2020 Εγκύκλιο ΕΦΚΑ, για τους νέους Ελεύθερους Επαγγελματίες και Αυτοαπασχολούμενους (έως πέντε έτη ασφάλισης) θεσπίζεται

«Ειδική ασφαλιστική κατηγορία κατά τα πρώτα πέντε έτη ασφάλισής τους (...) Συνταξιούχοι που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στην ασφάλιση δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή της εν λόγω διάταξης».

Δυστυχώς, και αυτή η αστοχία αποτελεί ένα σοβαρό αντικίνητρο για την απασχόληση των συνταξιούχων και, ταυτόχρονα, μία μη δικαιολογημένη και άνευ ετέρου εξαίρεση, που είναι αμφίβολο αν συμβιβάζεται με τις αρχές της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης.

Συμπερασματικά, με βάση τα ανωτέρω, είναι φανερό ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί το σύστημα της απασχόλησης των συνταξιούχων με γνώμονα την αποτελεσματικότερη κατανομή του εισοδήματός τους, αλλά και με απώτερο στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της (επαν)ένταξης των προσώπων αυτών στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, εφόσον –φυσικά– το επιθυμούν.

Δείτε το άρθρο και στο [CAPITAL.GR](https://www.capital.gr)

*** Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της ARTION A.E. & ιδρυτής του Ομίλου ARTION, Οικονομολόγος-Φοροτεχνικός.**

Η κα Μαρία Πουρνιά είναι Partner της Artion. A.E.

Η κα Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της Artion A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)